

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

4. An finito anno in aliquo faveat Bullæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

nova promulgatio. Sed profecto id ipse dicit, quia sustinetur annuum pro bulla debere esse naturalem, quam sententiam cum dixerimus supra, esse probabilem, probabile etiam erit hoc præsens ipsius dictum; Sed quia nos hic loquimur ex suppositione, quod sequamur sententiam posteriorem, quæ est etiam probabilis, ideo, quamvis dicto prædicti Doctoris assentiamur, tamen non assentiamur illi limitationi (solum.)

§. I V. An finito anno in aliquo saveat Bulla.

I. Nostro hic questionem hanc, quia maxime pertinet ad praxim. In duobus casibus quarunt rationaliter Doctores an Bulla pro sit, absoluto anno? Dico (rationaliter) nam casum alium, quia est ratione destitutus, jam exclusi modo §. 1. n. 2.

Quarunt enim primo in eo casu, quo promulgatio bullæ sit in aliqua magna civitate, seu opido, unde non valeant omnes bullam sumere, an si habeat quis animum sumendi, durabit illi vetus bulla per paucos v. g. per octo dies post promulgationem novam? Affirmat Villalobos, & Ludovicus à Cruce. Id quod temperat Io. Sanchez asserens hoc verum esse quando per omnes illos dies durat difficultas novam sumendi, vel ex malitia, seu incuria distributoris, nova haberi non possit.

2. Profecto non possum hanc sententiam, quamvis à Sancto mitigatam, non retinere cum Gallego multis citante *tom. 4. dub. 18*. Nam ut aliam omittam, nimis manifeste ea est contra tenorem bullæ, ibi (*anno durante*) & ibi (*summarius Bulla à volentibus uti privilegii, accipi, ac retineri debere.*)

3. Quarunt secundo Doctores in casu confessionis inceptæ, vel commutationis votorum; & quia de hac commutatione dicimus inferius c. 3. §. 1. num. 30. solum hic agimus de confessione; an scilicet, si qua legitima confessio bona fide apud confessorium electum per bullam incepta finiri intra ejusdem bullæ annum non potuit, sive propter penitentis serapulos, sive ob prolixam confessionem, sive ob aliquod rationabile impedimentum, quo pacto dicitur res, non esse integra, quia confessio jam fieri cepit; an inquam, possit confessor, post finitum annum suum prosecui opus, & penitentem à peccatis etiam reservatis, ut per bullam conceditur absolvere.

Respondeo posse, ac si esset intra tempus anni concessi, idque etiam cum interpolationibus humano modo solitis; Ratio est, quia ex eo, quod ceptum est negotium confessionis, tempore habili, jurisdictio radicem fixit in delegato, hoc est in confessorio (ut loquuntur iura) ex rationabili voluntate concedentis; quare illa in eo perpetuatur, usque ad complementum incepti negotii. Idem solent Doctores dicere in Iubilæo, si confessio bona fide incepta non potuit bona fide finiri intra Iubilæi dies, de qua re ego universaliter *lib. de penit. cap. 4. §. 10. num. 3.*

4. Dictum autem est primo (bona fide) quia persuadere mihi non possum, quando id in fraudem fiat, adesse consensum superioris ad prædictam jurisditionis extensionem, quidquid aliqui dicant. Id autem bene intellige, siquidem ejusmodi fraus duobus fieri modis potest, tum hic, tum in Iubilæo. Primo, si differas confessionem, consulto; usque ad ultimum diem durationis privilegii, & deinde peniteat te, non esse confessum, & vere velis confiteri, confessionemque bona fide incipias, faciens, quantum potes, ut illam compleas, riteque absolvaris ante finem privilegii, sed propter aliquam rationabilem causam compleri confessio non potest. Et in hoc casu negligentia prior, immo & fraus, si qua in te fuit, prorogandi tempus, purgatur ex vera penitentia, & ex conatu Sacramentum perficiendi, & consequenter radicabitur in confessorio, extendereturque Jurisdictio, quia jam tunc nulla fraus adest. Secundo, si sive tu, sive confessor, cum possitis perficere confessionem eam non

perficitis, hac spe, (quam ego merito fraudem appello) ut radicata jurisdictio sit in confessorio, quasi possit extendi ad tempus sequens. Et in hoc casu dixi, persuadere mihi non posse, superioris voluntatem esse, ut ea jurisdictio radicetur.

5. Dictum est secundo, (si qua confessio incepta &c.) quod intellige, esset certum si cepisti peccata legitime explicare confessorio. Immo dicta inceptio confessionis tunc etiam dicitur adfuisse, quando comparuisti genoflexus coram confessorio, percussique percussisti, & recitasti Confiteor, & multo magis, si vel unum peccatum veniale perscussisti, hæc enim externa signa sunt confessio incepta.

6. Obijcies. Sola præsentatio literarum delegationis facta delegato non facit negotium ceptum, seu causam inchoatam, ut cum multis docet Mexolla, *to. 2. q. 4. c. 6. dub. 21. n. 492*. quia literarum sola præsentatio, quamvis accepta, non est exercitium jurisditionis, per quod radice sibi delegatus jurisditionem, ergo neque in casu nostro sufficiunt prædicta signa.

Respondeo: nos ut signate notat Bardi *p. 1. tr. c. 6. à n. 61. & an. 116* pro signo sufficienti non poscimus solum petitionem confessionis quodocunque, sed requirimus talia signa, quæ sint pars materiæ Sacramenti Penitentiae, quæque cum exhibentur, sunt Sacramentalis confessionis exercitium.

7. Dictum est tertio (si qua legitima confessio) nam non prorogatur jurisdictio confessorii si invalida, sive propter defectum Penitentis, sive propter defectum confessorii esset prædicta incepta confessio. Ratio est, quia per verum actum confessionis Sacramentalis (sic enim exercetur hæc jurisdictio) radicatur potestas in confessorio delegato, non vero per invalidam confessionem, quæ cum nulla sit, nullam parere effectum potest.

8. Confirmatur Doctrina nostra, data verbis ipsius Bullæ Originalis, item (ait) declarat Pontifex, quod, expirante anno omnes prædictæ facultates, gratia, & Indulgentia expirant, tantum potuerunt causæ pendentes ad finem perducere. Nota (causæ pendentes &c.)

Ex prædictis verbis colligit Bardi *loc. cit. n. 66*. doctrinam à nobis hæcenus dictam, solum habere locum, quando penitens, post prædictum annum Bullæ finitum, non committit alia peccata. Nam si quis, inquit, nondum finita confessione, peccet, finito jam bullæ anno, peccato reservato, non poterit ab hoc peccato absolvi per confessorium electum vi dictæ bullæ, quamvis confessio cepta fuerit ante lapsum anni; Immo neque item poterit (ait) ab aliis commissis antea, quia confessio non potest dimidiari, quæ dimidiaretur, si ab his absolvi posset, illo alio commissio post annum non absoluta. Colligit, inquit, ex his verbis, in quibus expresse Pontifex solum concedit, causas pendentes finiri posse: at confessio hujus peccati nunquam fuit inchoata tempore anni Bullæ, ergo &c. Quare hic Auctor concedit, per Iubilæum posse simile novum peccatum absolvi, non vero per Bullam Cruciatæ, quia in Iubilæo non adest hæc restrictio, tantum potuerunt causæ pendentes ad finem perducere.

9. Verum contra hanc explicationem insurgit Mendo, *d. 23. cap. 3. num. 28. sine in appen. d. 1. cap. 16. num. 61*. ait enim, non esse majorem rationem, quod hoc peccatum novum impediatur totalem absolutiorem, non autem quod absolutio aliorum peccatorum huic penitenti debita propter prorogationem jurisditionis, trahatur ad se facultatem, ut quia non potest dimidiari confessio, detur potestas confessorio, ut etiam novum illud absolvat.

Adde, cum adhuc vere pendens sit causa, quia confessio jam est incepta, & absolutio nondum data, non posse peccatum hoc novum superadditum habere vim impediendi prorogationem jurisditionis.

Certe prior sententia tutior est. Posteriorem me Sapientiores examinent; præsertim quia video in causis judicialibus

dicialibus, ad quarum formam est institutum Sacramentum penitentiae, non dari Delegato prorogationem jurisdictionis, per quem iudicat aliud novum delictum, quod forte committat quis post elapsum tempus Delegationis.

10. Sed adhuc inquires Primo, si confessor, apud quem incepisti prædictam confessionem, moriatur, vel alio modo desit, eligere ne possim alium confessorium, qui mea peccata omnia audiendo, me absolvat ab illis, finito anno bullæ, vel finito Iubilæi tempore.

Respondeo cum Castrop. tom. 1. rr. 3. disp. 4. p. 16. §. 7. n. 13. aliusque posse, si hæc electio novi confessorii fiat ante spiratum tempus privilegii, si postea in casu proposito prorogata, propter incompletam confessionem jurisdictionis. Ratio est quia confessores vi Bullæ, vel Iubilæi se habent ut unum: quare quando quis ex uno ad alium migrat, non iudicatur, nisi eundem eligere.

Neque dicas causam pendente debere c. 1. de off. deleg. ex iure (ut notat Navarrus l. 1. cons. in 2. edit. de eodem off. de leg. prosequi coram eodem iudice, coram quo accepta est: Ne id dicas, inquam, nam id verum est in causis fori externi, non vero in casibus interni fori. Cujus disparitatis ratio illa est, quia facultas data pro foro conscientie intelligenda est juxta naturam ejusdem fori, At in hoc foro penitens potest mutare confessorium, ut ipsi placet, donec finiatur causa per absolutionem.

11. Inquires Secundo, si post absolutionem hanc dictus penitens recorderetur alicujus peccati mortalis reservati commissi ante dictam absolutionem, poteritne virtute Bullæ, vel Iubilæi iterum absolutionem, ritè accipere à dicto confessario, qui solum habeat potestatem absolvendi vi Bullæ, vel Iubilæi? Respondeo non posse; quare tunc necesse erit illud peccatum oblitum consistere apud alium legitimum confessorium habentem potestatem ad illud absolvendum, ut ego dixi lib. 5. de penit. cap. 4. §. 10. num. 4. Ratio est quia delegatus cum functus est officio suo nihil amplius potest, at prædictus confessorius electus jam dandam absolutionem adimplevit suum officium; ergo &c.

Legem tamen Dicastillum apud Dianam, p. 11. tract. 8. ref. 28. qui putat, esse probabile, quod possit, si quidem tunc (ait) sequens confessio pertinet ad priorem, & est prioris complementum. Verum ne id extendas ad peccata commissæ post absolutionem illam priorem; hæc enim nec separatim, nec conjuncta cum oblitis absolvere dictus confessorius amplius ex vi privilegii Bullæ, vel Iubilæi poterit, quia nulla ratione pertinet ad absolutionem datam vel dandam ex vi Bullæ, vel Iubilæi.

CLAVSVLA V.

Vi possint in Ecclesiis (locutio est de iis, qui bullam sumunt) in quibus alia divina officia (interdicto durante) quomodolibet celebrare permixtum fuerit, vel in privato Oratorio ad divinum cultum tantum deputato ab ordinario visitando, & designando etiam tempore interdicti. Eius, cui ipsi causam non dederint, vel per eos non steterit, quominus amoveatur, & qui facultatem ad id à commissario Generali habuerit, etiam per horam, antequam illuc cesset dies & per horam post meridiem, in sua, ac familiarum, & consanguineorum suorum præsentia Missas, & alia divina officia per se ipsos si presbiteri fuerint, vel per alium celebrare facere, & tempore interdicti divinis interesse. Eius tamen qui privato Oratorio ad præmissa uti voluerint, & quoties id fecerint, aliquas preces Deo pro unione Principum Christianorum contra infideles, eorumque contra eandem victoriâ fundere, teneantur; imponitur.

CAPVT V.

Primum Bullæ Privilegium quod est circa tempus interdicti.

Bulla privilegium, interdicti tempore tres complectitur favores, quorum primum relatum in præcedente quinta clausula hic explicamus, mox in sequentibus alios duos explicaturi.

§. I. Præmittitur Summaria explicatio interdicti.

1. Interdictum Ecclesiasticum absolute, & sine limitatione latum, est regulariter censura, qua fidelibus vetantur. Primo officia divina, præsertim Missæ, celebrari. Secundo Sacramenta aliqua ministrare, vel recipere; nam non prohibetur Baptismus, Confirmatio, Pœnitentia, & Matrimonium; sed ministrare vel recipere Eucharistiam, Extremam Viaticum, Ordinem, licet cum inordinationibus, quas passim asserunt Doctores morandi, alique in tractatu de interdicto. Tertio, designate veratur Ecclesiastica sepultura.

2. Interdictorum autem variae sunt classes. Personale, id est illud, quo ipsa persona prædictis tribus prohibitionibus, afficitur.

3. Locale, id est illud, quo locus aliquis illis actionibus prædictis prohibitionibus, hoc est, quo in tali loco vetantur fideles, illas tres actiones exercere.

4. Mixtum, id est, quo tum persona, tum locus prohibetur.

5. Porro subdividuntur deinde eadem interdicta; nam quo ad interdictum personale, aliud est personale generale, estque quando interdicuntur totus populus, tota communitas, seu universitas, Collegium, Capitulum &c. quatenus hæc faciunt unum corpus morale. Aliud est personale speciale, hoc est, quando interdictum hic, vel ille.

6. Rursus interdictum locale, aliud est locale generale, atque est illud, quo interdicuntur loci, qui à communitate incoluntur, v. g. Provincia, civitas, oppidum, villa, aliud est locale particulare, estque illud, quo interdicuntur loci particularis, vel loca aliqua particularia, v. g. hæc Ecclesia hujus civitatis, illa Ecclesia illius oppidi &c.

Hæc cum suis explicationibus, & limitationibus præsertim iis, quas concedit Cap. alma mater de fest. & comm. in 6. habes passim apud Suar. Hurt. Bonac. Lycop. Coninch. Avil. aliosque innumeros Doctores scriptores de interdicto.

7. Illud pro re nostra est advertendum, Bullæ Cruciatæ privilegia solum esse, stante interdicto locali generali, quamvis auctoritate Apostolica imposito: quare non personaliter quoquo modo interdictis, nec locali specialiter interdicto Bullæ Cruciatæ privilegia ulla conceduntur. An autem persona particulariter interdicta possit quomodolibet interdicti absolutionem obtinere virtute Bullæ, infra c. 11. §. 6. suo loco dicetur.

§. II. Favor primus Bullæ tempore interdicti, post Missas, & divina Officia celebrare &c.

1. His prælatis, ut explicetur primus hic Bullæ favor, pro tempore interdicti. Nota primo illud non concedi iis, qui dederunt causam interdicti, ut per ipsos fiat interdicti remotio.

2. Nota secundo, illa verba (in Oratorio privato) Doctores ex modo loquendi Bullæ, & ex intentione Pontificis extendunt ad omnes alias Ecclesias, dummodo fiat privatim officium, & solum coram suis, ut non explicabitur. Vide id late probatum à Ludovico à Cioce, in Bull. d. 1. cap. 5. dub. 2.